

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De Nieuwe En Naauwkeurige Neederlandse Hovenier,
Onderwyzende hoe hier te Lande, onder dit Climaat een
Thuin, met zyn Parken, Paaden, Glintingen en Heiningen
wel zal aangeleid, en hoe de Boomen aan ...**

Te Leyden, 1735

Manier om die Zaaylingne van Appelboomen op te kweeken, die men niet
wil Enten

[urn:nbn:de:bsz:31-139361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-139361)

HOOVEN EN THUYNEN. 11

duimen ouwe Mest op de wörtel leggen, en voorts de rey of grep met aarde volmaaken, en vergeet niet in u Memorieboek te schryven, de eerste, tweede, derde, van de eerste rey, zynde by voorbeeld Renetten, en zo met de andere soorten, die gy niet voorgenomen hebt te Enten, na dus de eerste rang voleindigt te hebben, zult gy de lyn vier voeten daar van daan spannen, want de reyen moeten wel zoo wydt van malkander weezen, en daar zult gy op dezelve manier een andere grep maken, in welk gy verders uwe Appelbomen op de zelve manier in order zult stellen, en vergeet de naam der soorten niet in u boek te stellen, want daar ontvlugt niet ligter als de geheugenis.

Wat de Appelboomen belangd, die men voorgenoomen heeft te Enten, die moet men op de zelve wys Regeeren, behalven, dat men die in de volgende maand van Maart gelyks de grond by na moet affnoeijen.

III. HOOFDPUNT.

Van de Manier om de Zaaylingen van Appelboomen op te kweeken, die men niet wil Enten.

LEERLING.

NU UE my zeer wel hebt onderwezen van de manier die men moet houden, om de Zaaylingen in de Entery te stellen, so verfoek ik UE, om my de manier te leeren van die te bebouwen.

ERVAARE.

Gy, moet op vier dingen letten, daar veel aangelegen is, over het geen ik u gesegt hebt, aangaande de manier van die te planten. Het eerste, is, de kleine Takjes weg te nemen, tot op een voet hoog van de Grond, van die men niet wil Enten, en indien'er in de maand van Mey daar aan volgende, weder andere op de zelve plaats komen, zo moet men die met de Vingers af breeken, latende het overige van den stam voorzien, en wagt u wel van ze geheel en al weg te snoeyen, daar bedriegen veel lieden gemeenlyk hun selven meede, denkende eenig voordeel aan

de kleine Zaaylingen te doen, maar zy kunnen se geen grooter kwaat doen, want door dit middel groeijen zy in der daad dat men 't zien kan, maar de struyk groeid daarom zo gaauw niet, en zy blyven altyd dun van Stam, zo dat zy naauyls over end kunnen staan: Het Tweeden is, de Penwortel af te snocijen, op dat zy te beter haar wortels uitbreiden, en te sterker werden. Het Derde, met ouwe Mest te mesten onder en boven de wortels, op dat de hairwortels, en de gezegde kleine zappige wortels een beter voedzel nemen, en door dit middel de boom voortsetten. En eindelyk het Vierde, in April, Juny, September, en November te spitten. Dit moet men zo drie Jaar na malkander doen, en niet affnocijen als na dat zy sterk groeijen, en al vervolgens, tot de tijd, dat men ze op haar plaats wil stellen, dan moet men ze voorts affnocijen, op de vereiste hoogte. Ziet daar hoe men de Zaaylingen van Appelen moet regceeren, die men uit de natuur wil optrekken en niet Enten.

LEERLING.

Is 'er meer moeite om de Zaaylingen van Peeren aantekweeken als van Appelen?

ERVAARE.

Neen: want men moet ze op de zelve wys regceeren als de Appelboomen die men wil Enten, nadien zy altemaal gelyk ik gezegt hebben, na 't wild trekken, daarom moet men die niet uyt de natuur aan kweeken gelyk de Appelboomen, maar Entstammen van maken, die uitstekend goed voor hoog-stammen zullen zyn.

IV. HOOFDPUNT.

Van de manier om de Zaaylingen op te kweeken, die men wil Enten.

LEERLING.

MYn Heer, UE heeft my geleerd, dat men de Zaaylingen in Maart moet affnocijen, die men Enten wil, zou het niet goed zyn, die in de staat te laten gelyk de anderen?

't Is